

“La posició de Schröder és raonable”

Bertie Ahern, primer ministre irlandès o 'taoiseach', ocupa aquest semestre la presidència del Consell Europeu. En aquesta entrevista explica els seus principals objectius: la lluita a favor de la Constitució europea, el problema de la majoria doble i els conflictes amagats al si de la Unió.

El canceller federal alemany, Gerhard Schröder, que vostè ha convidat a Irlanda, fins ara no ha destacat precisament per un compromís fervorós amb Europa. Amb tot, com a president de torn del Consell Europeu, aposta per Schröder com a aliat principal en la seua lluita per la Constitució europea?

—Sí, així és. El conec bé i confie en ell. Sempre hem cooperat bé i ens entenem. La qüestió decisiva per al canceller és el model de la doble majoria. Ell insisteix a dir que en el futur en les votacions amb majoria qualificada en el Consell de Ministres, l'òrgan legislador central de la UE, una majoria d'estats represente també la majoria de la població de la UE. He donat a entendre ben clarament a tots els caps de Govern que aquesta qüestió és prioritària.

—A l'espanyol i al polonès també?

—Sí, a aquests també, perquè la posició de Schroder és raonable. És un fet que Alemanya té una gran població; Alemanya fa una gran aportació a la UE i s'ha de reflectir en el sistema de votacions. Tenim l'esperança de poder implantar aquest principi, per bé que en el calendari per a introduir i conformar aquesta solució som més flexibles.

—Com de disposats es troben els polonesos i els espanyols a comprometre-s'hi? En la cimera de desembre a Brussel·les aquests dos països no volien abandonar el Tractat de Niça, que els ofereix un sistema de votació més avantatjós. D'acord amb aquest, Polò-

nia i Espanya tenen en el Consell gairebé els mateixos vots que els grans membres de la UE i poden blocar amb més facilitat les resolucions que no els agraden.

—Hem de veure com evoluciona la seua posició. Els irlandesos també modifiquem la nostra. Ara estic a favor d'una majoria doble, tot i que som els únics membres de la UE que han sotmès a referèndum el Tractat de Niça, que adoptava una posició diferent, i el sí no va eixir fins a la segona volta. S'està exagerant molt el fet que alguns caps de Govern ara haurien de canviar la seua posició i trobarien dificultats a l'hora d'explicar-ho a les seues poblacions. Jo ho he fet i vaig deixar el tema enllestit. Vaig haver de lluitar-hi molt, però va ser possible.

—Està convençut que els caps d'estat i de Govern volen realment acostar-se els uns als altres? No es queda tot en pura xerrameca?

—Des de l'1 de gener he parlat amb tots, amb els vint-i-set caps d'estat, és a dir, també amb el búlgar i el romanès, països candidats a la integració. Conec totes les posicions de negociació. Hi ha una gran quantitat de temes que encara no s'han resolt, i no sols en un parell d'àmbits. He emprat tot el mes de gener per a posar de relleu de quines qüestions es tracta exactament i fins a on podrien arribar els interessats.

—Tot just després de parlar amb vostè, el president espanyol, José María Aznar, va declarar públicament que

“No podem tenir un comissari europeu per estat amb el mateix tractament. Quin sentit té que hi haja encara més persones amb càrrecs? No podem trobar feina per a trenta comissaris”

continuava, com abans, satisfet amb el sistema de votacions acordat a Niça.

—Aznar no és l'únic. Hi ha, si més no, tres països més que s'estimarien més mantenir aquesta regulació. Però tots saben que ara és millor mirar d'arribar a acords. Tots els caps d'estat saben que la Constitució ha de ser possible per a poder establitzar la UE a la llarga. La qüestió és si provem d'assolir-ho a curt termini o és tan sols un objectiu a la llarga.

—Vostè hi fa pressió?

—Sí. Hem d'intentar d'aconseguir-ho durant la presidència irlandesa. Després entraran en joc les confrontacions pel nou pla de finançament de la UE. Hi haurà cares noves en la Comissió, un nou parlament electe, una Unió de vint-i-cinc membres.

A banda, nosaltres no sols tenim a veure amb la qüestió plantejada des de desembre, sinó també amb molts altres temes per als quals sembla que pot haver-hi solucions. Aleshores, seria ben difícil prendre decisions. Així els ho he dit tant al president polonès, Leszek Miller, com a Aznar.

—I pel que fa a la doble majoria, s'acosten a la posició alemanya, darrere de la qual també es troba França?

—Espere que estiguen disposats a arribar a compromisos. Crec que si hom els ho pregunta directament, dirien que no. Però malgrat tot, pense que podem mirar d'arribar a una entesa.

—Els alemanys i els francesos exigeixen també que la decisió per majoria doble quede establerta ara en la Constitució europea. Hom no es vol comprometre a una clàusula denominada del *rendez-vous*, segons la qual no es decidiria sobre el futur sistema de presa de decisions fins als pròxims anys.

—Sobre això s'ha debatut molt acaloradament. Una posició és prendre una decisió per majoria doble ja, tot i que aquest procediment pugui ser modificat després. Però tampoc aquí hi ha cap consens; hi ha alguns estats membres fèrriment oposats.

—Podria ser una aproximació inicial decidir en els pròxims anys sobre la majoria doble, però que després no siga necessària la unanimitat per a modificar els tractats com fins ara, sinó una majoria qualificada?

—Encara no hem arribat a cap acord al voltant d'aquest punt. Crec que la majoria doble és un mètode eficient. Després s'hauran de negociar les quotes de població. S'ha posat sobre la taula un model d'acord amb el qual, per a prendre una decisió, seria necessari el 50% dels països membres i el 60% de la població que aquests representen.

—Com més alta és la quota de població, més fàcil és per a una minoria bloquejar resolucions en el Consell o pressionar perquè s'hi facen concessions.

—La clau és l'acceptació del principi de la doble majoria. Si s'accepta, haurem de considerar com complaure aquelles persones que han provat el sistema de Niça durant un temps i volen anar cap a on vol la gran majoria dels estats, és a dir, cap a una majoria doble.

—Vindria bé als polonesos i als espanyols, en alguns àmbits polítics, com per exemple el finançament de la UE, apujar, per algun temps o a la llarga, bastant per damunt del 60% la proporció de població necessària per a prendre una decisió per majoria?

—Haurem de fer jocs malabars amb aquestes opcions i no és gens fàcil. Hi ha, pel cap baix, un estat membre que situa la quota de població en un 70%, perquè facilitaria molt el bloqueig minoritari. No hi ha ningú més que exigisca tant. La resta es troba en essència per sota i Alemanya se situa en el 60%. Les distàncies són molt grans, les perspectives temporals molt llargues. Alguns pensen a no posar-ho tot en marxa fins el 2014. No arribarem a cap acord mentre hi haja tantes variants en joc. Al meu parer, es tracta de delimitar la qüestió.

—El president francès també hi participa?

—Jacques Chirac i jo tenim una relació ben estreta d'ençà que ell era alcalde de París i jo de Dublín. Vam lluitar braç a braç en la política agrària. Chirac ja ha fet un gran pas cap al compromís. En primer lloc, des de la fundació de la UE va abandonar la posició que França fóra en el Consell sempre igual de forta que Alemanya. Chirac i Schröder han deixat clar que oferiran els seus ajuts si també veuen moviments en els espanyols i els polonesos.

—Són optimistes, per tant?

—Espere veure aviat el canceller, i després, al llarg d'aquest mes, el president francès. Aquests i uns altres contactes són imprescindibles per a elaborar el meu informe per al Consell Europeu de març.

—Es discuteix encara sobre el nombre de comissaris?

—En aquest tema la situació és bastant bona. Sembla que acabarà amb un comissari per cada estat membre, almenys per una legislatura. Només hi haurà problemes si algú torna a traure el tema.

—Ja va circulant la proposta de concedir als estats grans, també a Polònia i a Espanya, dos comissaris, com a compensació per l'aprovació espanyola i polonesa de la majoria doble.

—D'aquesta manera no tindrem mai en la Comissió una estructura funcional. La majoria dels països exigeixen un comissari amb dret de vot i una competència substancial. Ja re-

sulta difícil trobar tantes tasques amb vint-i-set o vint-i-vuit membres, per no parlar de ser més generosos.

—Aleshores hi està en contra?

—Mai no he estat convençut que haguérem de tenir un comissari per estat membre amb el mateix tractament, tot i que tampoc no és una cosa que em produeca maldecaps. Ara bé, quin sentit té que hi haja encara més persones amb càrrecs? Estem parlant de trobar feines per a trenta comissaris.

—I què hi ha de l'exigència de fer referència a l'herència cristiana d'Europa al preàmbul de la Constitució?

—De moment no hi ha cap proposta d'acord que pugui funcionar. La solució que es va discutir pel desembre a Brussel·les no era practicable al meu parer: se citava l'herència cristiana al mateix nivell que els valors de la societat civil.

—Després del fracàs de la cimera de Brussel·les, sis estats, encapçalats per Alemanya i França, van exigir reduir la despesa per al pròxim període financer d'1,27% a un 1% del producte interior brut. Es podia entendre com un clar càstig als discòls països receptors, és a dir, Polònia i Espanya?

—La qüestió serà molt controvertida. Espere que la barreja de tots dos temes no enverine les negociacions sobre la Constitució.

—I ho pot evitar la presidència irlandesa?

—Ho hem d'intentar. He llegit l'escrit dels sis i tampoc no m'alteraria gaire. Aviat es presentarà el material per a la planificació financera i la recomanació de la Comissió. La qüestió de l'1% sorgirà tot seguit en el debat general. Mirarem d'estructurar les negociacions financeres, d'establir un calendari i un procediment. El procediment legislatiu començarà pel juny...

—...Quan la Constitució serà enllestida?

—Tant de bo!

—Quan formarà part dels països contribuents nets la pròspera Irlanda?

—Al voltant del 2008. Nosaltres també tenim un ferm interès en el marc financer de la UE.

"Quant a l'exigència de fer referència a l'herència cristiana en la Constitució europea, de moment no hi ha cap proposta d'acord que pugui funcionar."

—Hauria signat vostè la carta dels sis si no haguera estat el seu torn presidencial?

—No, perquè jo no tinc cap xifra com a límit per a les despeses de la UE. Crec que en realitat els signants tampoc no en tenen cap. Com es pot treballar ja amb una xifra si encara no es coneixen les anàlisis que serveixen de base, en les quals ha treballat durant tres anys la comissària alemanya Michaela Schreyer? Per tot això, jo no atribuiria gaire importància a l'escrit.

—Es pot, tal vegada, facilitar l'aprovació de la Constitució amb diners? A la UE els espanyols tenen fama de mirar molt pel seu interès material; els polonesos en podrien prendre nota...

—Quan determinades persones adopten una posició molt intransigent, després sorgeix el terrible lligam entre diners i Constitució. Si volem tenir èxit, hem de reduir ràpidament la quantitat de punts de la Constitució que queden oberts.

—El president italià, Silvio Berlusconi, va fer públic pel desembre a Brussel·les que predominava la unanimitat sobre un 95% de la Constitució elaborada per la Convenció.

—Quan ens vam dispersar a Brussel·les, cada un es pensava que que-

daven dos o, a tot estirar, quatre punts en l'aire. No era cert. En són molts més. Mentre que l'un veja quinze o setze qüestions pendents i l'altre només tres, no podrem avançar. La meua tasca més immediata és reduir la llista dels punts sense resoldre.

—Podria esmentar, si us plau, alguns dels conflictes latents?

—No menys difícil que els problemes institucionals és la qüestió sobre què és el que es decidirà en el Consell de Ministres amb majoria qualificada i què romandrà sota l'escut de la unanimitat. Alguns no ho tenen gens clar pel que fa a una majoria de decisió en política fiscal. Els maldecaps d'altres es troben en els àmbits de la justícia i la política interior. No hi ha enlloc unanimitat.

—Si tinguera èxit, és convertiria en l'heroi de Dublín, el salvador de la Constitució. Alguns ja pensen en vostè com el nou president fort d'una Comissió forta.

—No hi tinc cap interès jo, en això.

*Matthias Matussek
Winfried Didzoleit
Dirk Koch*

© Der Spiegel—EL TEMPS
Traducció: Àngels Giménez